

ปัญหา/อุปสรรค/ความคืบหน้าวิทยุชุมชนรบกวนการบิน
บังไฟ โคมลอยและโคมคัน
ต่อระบบการเดินอากาศของประเทศไทย

บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด

๑. วิทยุชุมชนระบบการบินต่อระบบการเดินอากาศของประเทศไทย

๑.๑ อุปสรรคในการดำเนินการ

ปัญหาวิทยุชุมชนระบบการบินสามารถสรุปประเด็นสำคัญได้ดังต่อไปนี้

- ไม่ได้รับความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาจากสถานีวิทยุชุมชน
- เจ้าของสถานีอ้างว่าไม่ทราบ ไม่มีช่าง ไม่มีงบประมาณแก้ไข หรือแก้ไขแล้ว แต่การระบุนัยยังอยู่
- สถานีวิทยุชุมชนบางแห่งไม่เชื่อว่าการระบบจะไปถึงเครื่องบินได้ และจะได้รับหนังสือเตือนจากสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)
- คลื่นความถี่วิทยุชุมชนเข้ามารบกวนการติดต่อสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ควบคุมจราจรทางอากาศกับนักบิน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัยการบิน

ผลกระทบจากการรบกวน มี ๒ ลักษณะ ได้แก่

๑. การรบกวนการสื่อสาร

๑.๑ ทำให้การสื่อสารระหว่างผู้ควบคุมจราจรทางอากาศกับนักบินรับฟังไม่ชัดเจน

๑.๒ การรบกวนการสื่อสารระหว่างผู้ควบคุมจราจรทางอากาศกับนักบินทำให้การสื่อสารรับฟังไม่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้

๑.๓ ระบบเครื่องรับวิทยุของเครื่องบิน ทำให้เกิดความชำรุดแก่นักบิน

๒. การรบกวนเครื่องจ่ายการเดินอากาศ (Localizer และ VOR)

ทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยในการนำเครื่องบินเข้ามาลง ณ สนามบิน

วิธีการแก้ไขปัญหาของ บวท.

(๑) สถานีวิทยุกระจายเสียงที่สำนักงาน กสทช. ออกใบอนุญาตให้ทดลองออกอากาศไปแล้วนั้น หากจะให้มีการออกอากาศใหม่อีกรั้งให้ดำเนินการดังนี้

(๑.๑) สถานีจะต้องนำเครื่องส่งส่วนแมตรฐานให้ผ่านตามระเบียบสำนักงาน กสทช. ประกาศบังคับใช้งาน และขออนุญาต มีใช้ ตั้งสถานีให้ถูกต้องตามกฎหมาย

(๑.๒) หลังจากเครื่องส่งตรวจผ่านมาตรฐาน เมื่อนำเครื่องส่งไปเชื่อมต่อเข้ากับระบบสายอากาศเพื่อส่งกระจายเสียงในครั้งแรก จะต้องมีการตรวจวัดการแพร่กระจายคลื่นว่ามีการรบกวนในย่านการบินหรือไม่ พื้นที่ที่มีจัดทำรายงานผลการตรวจวัดการแพร่กระจายคลื่นไปยังสำนักงาน กสทช. เพื่อรับรองผล หากไม่มีการรบกวนการบินและกิจการอื่น จึงจะอนุญาตให้ออกอากาศต่อไปได้

(๑.๓) เมื่อดำเนินการตามข้อ (๑.๒) แล้วไม่พบการรบกวนให้สำนักงาน กสทช. ผู้รักด้วยลวดทะทั่ว Seal ปิดทับลวดที่ Lock ระหว่างเครื่องส่งวิทยุกับสายนำสัญญาณ เพื่อป้องกันการนำเครื่องส่งที่ไม่ได้มาตรฐานมาออกอากาศ

(๑.๔) เมื่อสถานีวิทยุออกอากาศครบ ๑ ปี ให้ดำเนินการตามข้อ (๑.๑) และ (๑.๒) เมื่อตรวจสอบมาตรฐานทางสำนักงาน กสทช. จึงต้องใบอนุญาตให้ออกอากาศต่อไปได้

(๒) การกำหนดพื้นที่ปลอดภัยในการเดินอากาศ โดยให้ปลอดการรบกวนจากสถานีวิทยุกระจายเสียงที่ติดตั้งอยู่โดยรอบท่าอากาศยาน กำหนดให้ท่าอากาศยานหลักที่รัศมี 50NM สำหรับท่าอากาศยานระหว่างประเทศ และ 30NM สำหรับท่าอากาศยานภายในประเทศ

(๓) จัดเก็บข้อมูลสถานีวิทยุกระจายเสียงโดยรอบสนามบินตามข้อ (๒) หากเกิดการรบกวนขึ้นจะได้ประสานงานกับทางสถานีได้ทัน เพื่อให้ยุติการออกอากาศได้ และปรับปรุงสถานีต่อไป

(๔) ส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการสถานีวิทยุกระจายเสียง เพื่อให้ทราบนักถึงความปลอดภัยในการเดินอากาศ กับการถูกรบกวนจากสถานีวิทยุกระจายเสียง

(๕) การขออนุญาตใช้งานความถี่สำรองเพิ่มเติม จากเดิมที่ได้รับการต่ออายุมา ๑๕ ความถี่ โดยข้อมูลทั้งหมดนี้ บวท. ได้ดำเนินการร่วมกับสำนักงาน กสทช.)

(๖) การแก้ไขการรบกวนการสื่อสาร บวท. ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาตามแนวปฏิบัติของการดำเนินการเมื่อเกิดคลื่นรบกวน ส่วนการแก้ไขปัญหานี้ควรร่วมมือกับทางสำนักงาน กสทช. เขต หรือเมื่อตรวจสอบและประสานงานกับสำนักงาน กสทช. เขต หรือเมื่อตรวจสอบและแก้ไขเครื่องส่งต่อไป หากไม่สามารถเจรจา กับสถานีส่งสัญญาณรบกวนให้ยุติการออกอากาศและให้ตรวจสอบและแก้ไขเครื่องส่งต่อไป หากไม่สามารถเจรจา กับสถานีส่งสัญญาณรบกวนให้ยุติการรบกวนได้ บวท. จะแจ้งสำนักงาน กสทช. เขต ให้มำดำเนินการต่อไป

(๗) ดำเนินการให้คำปรึกษา/แนะนำ และให้ความรู้แก่สถานีวิทยุกระจายเสียงตามที่ได้รับคำขอ ความอนุเคราะห์และเดินทางไปให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการสถานีวิทยุกระจายเสียงร่วมกับ สำนักงาน กสทช. อย่างต่อเนื่อง

(๘) บวท. ดำเนินการจัดทำเครื่องมือในการตรวจสอบสัญญาณรบกวนร่วมกับสำนักงาน กสทช. ติดตั้ง ใช้งานในการตรวจสอบสัญญาณรบกวนสำหรับศูนย์ฯ ภูมิภาค และหอบังคับการบินที่มีสิทธิการรบกวนอยู่บ่อยครั้งเรียบร้อยแล้ว ซึ่งสามารถรับสัญญาณรบกวนในบริเวณที่ติดตั้งเครื่องมือได้ ทำให้มีข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์หาแหล่งรบกวน และทำให้สามารถระบุการรบกวนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

๑.๒ ความคืบหน้าผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๒

ไตรมาสที่ ๑

- บวท. ได้ให้คำปรึกษา/แนะนำ และให้ความรู้ทางเทคนิคแก่ผู้ประกอบการสถานีวิทยุกระจายเสียงตามที่ได้รับการร้องขอความอนุเคราะห์ร่วมกับ สำนักงาน กสทช. วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา และวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช จังหวัดนครศรีธรรมราช

ไตรมาสที่ ๒

- ส่งเสริมการเรียนรู้ สร้างความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการสถานีวิทยุกระจายเสียงให้ทราบถึงความปลอดภัยในการเดินอากาศ จากการถูกรบกวนจากสถานีวิทยุกระจายเสียง ซึ่งได้มีการลงพื้นที่ตรวจสอบการแพร่ แผลกปลอมของสถานีวิทยุกระจายเสียงรบกวนระบบสื่อสารทางการบินร่วมกับสำนักงาน กสทช. เขต จำนวน ๒๑ เขต (๑ ครั้ง/สำนักงานเขต/เดือน) ในการติดตามการแก้ไขปัญหารบกวนในแต่ละภูมิภาค

๑. สำนักงาน กสทช. เขต ๒๕ (นครพนม) ในพื้นที่จังหวัดนครพนม มุกดาหารและบึงกาฬ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พบรบกวนความถี่ย่านกิจการทางการบิน

๒. สำนักงาน กสทช. เขต ๒๒ (อุบลราชธานี) ในพื้นที่จังหวัดอุบลราชธานี สุรินทร์ และศรีสะเกษ ระหว่างวันที่ ๕ - ๙ มีนาคม ๒๕๖๒ พบรบกวนความถี่ย่านกิจการทางการบิน

๓. สำนักงาน กสทช. เขต ๑๓ (สุพรรณบุรี) ในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรีและกาญจนบุรี ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ โดยไม่พบรบกวนความถี่ย่านกิจการทางการบิน

- ประชุมร่วมกับสำนักงาน กสทช. ภาค/เขต เพื่อสรุปผลในการดำเนินการแก้ไขปัญหารบกวนในแต่ละภูมิภาคร่วมระหว่าง ๒ หน่วยงาน (บวท. และ กสทช.) ๓ เดือน/ครั้ง/ภาค/เขต

๔. วันที่ ๒๓ - ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ สมมนาร่วมกับสำนักงาน กสทช. (ทุกเขต) เรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาความถี่รบกวนในย่านกิจการทางการบิน ประจำปี ๒๕๖๒ ที่จังหวัดอุตรธานี

๒. นำเสนอข้อมูลในที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาสัญญาสัมปทานและพิจารณาความจำเป็นการใช้คลื่นความถี่ด้านกิจกรรมการกระจายเสียงและการโทรทัศน์ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๒ เวลา ๑๐.๐๐ น. ณ อาคารເອັກສິມແບນໍວ່າດ້ວຍເຮືອງຜລກຮະທບທກຍ້າຍສຕານທີ່ຕັ້ງໃໝ່ຂອງສຕານວິທີ່ກະຈາຍເສີຍກອງພລທີ່ ๑ ຮັກຊາພຣະອອກ ຮະບບເອົຟເອົ້ມ ຄວາມຄື່ 98.00 MHz ມາທີ່ກອງພັນທຫາຮູ່ສາທິ່ ๑ ຮັກຊາພຣະອອກ ຕົນນາງລື້ນຈີ່

ໄຕຮມາສທີ່ ๓

- ປະຊຸມເຕີຣີມກາຣຄະກຽມກາຣຮ່ວມທາງເທັນນີກວ່າດ້ວຍກາຣປະສານແລະຈັດສຽກຄວາມຄື່ວິທີ່ຖາມບຣິເວັນຈາຍແດນໄທຍ-ເມີນນາ ຄຣັງທີ່ ๒ (JTC-2)
- ປະຊຸມຄະກຽມກາຣຮ່ວມທາງເທັນນີກວ່າດ້ວຍກາຣປະສານແລະຈັດສຽກຄວາມຄື່ວິທີ່ຖາມບຣິເວັນຈາຍແດນໄທຍ-ເມີນນາ ຄຣັງທີ່ ๒ (JTC-2) ຮະຫວ່າງວັນທີ ๑๔ - ๑๖ ພຖ່າວາມ ๒๕๖๒ ນ. ຈ.ເຊີຍໃໝ່
- ບວກ. ໄດ້ໄປໃຫ້ຄວາມຮູ້ກັບວິສະກອບສູນຍົກມາກົມບິນງູເກີຕ ເຮືອກຮູ້ກັບກວນຈາກສຕານວິທີ່ກະຈາຍເສີຍພຣັ້ມແນວທາງກາຣຕຣາຈ ກາຣແກ້ໄຂປ່າຍຫາ ແລະວິທີ່ກາຣແຈ້ງກາຣບກວນຜ່ານຮະບບ Customer Relationship Management (CRM) ໄປຢັ້ງສຳນັກງານ ກສທ່າ. ໃນຮະຫວ່າງວັນທີ ๗ - ๙ ພຖ່າວາມ ๒๕๖๒ ແລະວັນທີ ๒๑ - ๒๒ ພຖ່າວາມ ๒๕๖๒

ປັຈຸບັນ ໄດ້ມີກາຣປັບປຸງຮະບບ CRM ສໍາຫັບແຈ້ງປ່າຍຫາແລະຕິດຕາມແກ້ໄຂປ່າຍຫາວິທີ່ກະຈາຍເສີຍຮບກວນຈິກກາຣທາງກາຣບິນຜ່ານຮະບບ CRM ຮະຫວ່າງສຳນັກງານ ກສທ່າ. ກັບ ບວກ. ຜ່ານຮະບບ Internet ທັ້ນນີ້ໄດ້ມີກາຣພັນນະຮະບບດັ່ງກ່າວໃໝ່ປະສິບຕີກາພເພີ່ມຂຶ້ນເປັນທີ່ເຮີຍບ້ອຍແລ້ວ

ໄຕຮມາສທີ່ ๔

- ພລກາຣດໍາເນີນງານໃນປີ ๒๕๖๒ ຈາກສົດທິກາຣບກວນທີ່ ບວກ. ໄດ້ຮັບຈາກນັກບິນໃນໜ່ວຍເດືອນມາຮາມ – ຢັນວາມ ๒๕๖๒ ປັຈຸບັນມີກາຣແຈ້ງເຕືອນກາຣບກວນຄວາມຄື່ຈາກນັກບິນ ຈຳນວນ ๓๘๑ ຄຣັງ ຜົ່ງມືແນວໂນມທີ່ລົດລົງຈາກປີ ๒๕๖๑ ຈຳນວນ ๑,๑๖๖ ຄຣັງ

๑.๓ ຄວາມຄືບໜ້າຜລກາຣດໍາເນີນງານ ປີ ๒๕๖๓ (ປີປຸງທິນ)

ໄຕຮມາສທີ່ ๑

- ຈາກສົດທິກາຣບກວນຂອງວິທີ່ຊຸມໝ່ານ ບວກ. ໄດ້ຮັບແຈ້ງຈາກນັກບິນ ໃນໜ່ວຍເດືອນມາຮາມ – ມີນາມ ๒๕๖๓ ມີກາຣແຈ້ງເຕືອນກາຣບກວນຄວາມຄື່ຈາກນັກບິນ ໂດຍກາພຣມມີກາຣບກວນເພີ່ມມາກຶ້ນ ປັນຍົກມາກົມຈະຈາກທາງອາກາສເສັ້ນທາງບິນກຽງເທິງ (๑๒๘ ຄຣັງ) ເທິຍບກັບໜ່ວຍເວລາເດືອນກັນຂອງປີ ๒๕๖๒ (๕๐ ຄຣັງ) ເນື່ອຈາກມີສຕານວິທີ່ຊຸມໝ່ານເພີ່ມມາກຶ້ນ ແລະກາຣບກວນຈາກຮະບບສ່າງຈ່າຍໄຟຟ້າກຳລັງ

ໄຕຮມາສທີ່ ๒

- ຈາກສົດທິກາຣບກວນຂອງວິທີ່ຊຸມໝ່ານ ບວກ. ໄດ້ຮັບແຈ້ງຈາກນັກບິນ ໃນໜ່ວຍເດືອນມາຮາມ – ມີຄຸນາຍັນ ๒๕๖๓ ມີກາຣແຈ້ງເຕືອນກາຣບກວນຄວາມຄື່ຈາກນັກບິນ ໂດຍກາພຣມມີກາຣບກວນເພີ່ມມາກຶ້ນ ປັນຍົກມາກົມຈະຈາກທາງອາກາສເສັ້ນທາງບິນກຽງເທິງ (๑๒๘ ຄຣັງ) ເທິຍບກັບໜ່ວຍເວລາເດືອນກັນຂອງປີ ๒๕๖๒ (๑๕ ຄຣັງ) ເນື່ອຈາກມີກາຣບກວນຈາກສຕານວິທີ່ກະຈາຍເສີຍບຣິເວັນຈາຍແດນປະເທດກົມພູ່າ ດ້ວຍທີ່ສະເໜີອຕິດກັບປະເທດໄທ (ຈັງຫວັດອຸບລາຮາຈານີ ສະເໜີ ສະເໜີ ແລະ ບຸຮຸຮົມຢີ) ທັ້ນນີ້ ບວກ. ໄດ້ດໍາເນີນກາຣປະສານ ກສທ່າ. ເພື່ອນຳສ່າງເຮືອງຮ້ອງເຮືອນຄົງຄະກຽມກາຣຮ່ວມທາງເທັນນີກວ່າດ້ວຍກາຣປະສານແລະຈັດສຽກຄວາມຄື່ວິທີ່ຖາມບຣິເວັນຈາຍແດນ ເພື່ອແຈ້ງໄປຢັ້ງສຕານວິທີ່ກະຈາຍເສີຍປະເທດກົມພູ່າຕ່ອໄປ

ไตรมาสที่ ๓ และ ๔

จากสถิติการรับกวนของวิทยุชุมชน บวท. ได้รับแจ้งจากนักบิน ในช่วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๓ มีการแจ้งเตือนการรับกวนความถี่จากนักบิน โดยภาพรวมมีการรับกวนเพิ่มมากขึ้น ณ ท่าอากาศยานภูมิภาค (๒๙ ครั้ง) เนื่องจากมีการรับกวนจากสถานีวิทยุกระจายเสียงบริเวณชายแดนประเทศไทยกัมพูชา (จังหวัดอุบลราชธานี เชียงราย นครศรีธรรมราช สมุทรปราการ และสกลนคร) และมีการรับกวนรุนแรงจนถึงขั้นใช้งานความถี่สำรองที่ความถี่ ๑๒๓.๕๐ MHz ตั้งแต่วันที่ ๓๐ สิงหาคม ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ทั้งนี้ บวท. ได้ดำเนินการประสาน กสทช. เพื่อนำส่งเรื่องร้องเรียนถึงคณะกรรมการร่วมทางเทคนิคว่าด้วยการประสานและจัดสรรความถี่วิทยุตามบริเวณชายแดน เพื่อแจ้งไปยังสถานีวิทยุกระจายเสียงประเทศไทยกัมพูชาดำเนินการแก้ไขต่อไป และจากสถิติการรับกวนที่บวท. ได้รับจากนักบินในช่วงเดือนตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๓ มีการแจ้งเตือนการรับกวนความถี่จากนักบินจำนวน ๓๖๓ ครั้ง ซึ่งมีแนวโน้มที่ลดลงจากปี ๒๕๖๒ จำนวน ๓๘๑ ครั้ง

๑.๔ ความคืบหน้าผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๔ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑ – ๔

- จากสถิติการรับกวนของวิทยุชุมชน บวท. ได้รับแจ้งจากนักบิน ในช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๔ มีการแจ้งเตือนการรับกวนความถี่จากนักบิน โดยภาพรวมทั่วประเทศ (ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค) มีการรับกวนจำนวน ๑๐๗ ครั้ง ซึ่งลดลงเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ที่มีจำนวน ๓๖๓ ครั้ง อาจเกิดจากสถานการณ์ COVID-19 ที่มีปริมาณเที่ยวบินลดลง ซึ่ง บวท. ยังต้องร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง

๑.๕ ความคืบหน้าผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๕ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑ – ๔

- จากสถิติการรับกวนของวิทยุชุมชน บวท. ได้รับแจ้งจากนักบิน ในช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๕ มีการแจ้งเตือนการรับกวนความถี่จากนักบิน โดยภาพรวมมีการรับกวนจำนวน ๒๑๙ ครั้งเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๔ ที่มีจำนวน ๑๐๗ ครั้ง โดยเพิ่มขึ้นจำนวน ๑๑๒ ครั้ง ซึ่งเป็นผลจากการเปิดประเทศระยะแรกที่มีการผ่อนคลายมาตรการเดินทางเข้าประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๕ และเปิดประเทศตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดยจากการที่ปริมาณเที่ยวบินในภาพรวมที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้เกิดการรับกวนความถี่พร้อมการแจ้งเตือนมากขึ้นตามลำดับ การรับกวนความถี่ต่อเนื่องที่ยังไม่ได้ดำเนินการแก้ไข รวมถึง บวท. ร่วมกับ กสทช. ตรวจสอบระบบอุปกรณ์ส่วนอื่นเพิ่มเติม พบร่วมกับการรับกวนความถี่เกิดจากอุปกรณ์ภายในสนามบิน เช่น จอ Display โฆษณา โดย บวท. แจ้งความต่อบรรบกวนให้ กสทช. ตรวจสอบ และดำเนินการแก้ไข ซึ่ง บวท. จะมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องและรายงาน คค. ตามรอบระยะเวลาต่อไป

๑.๖ ความคืบหน้าผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๖ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑ – ๓

- จากรัฐติกรรมบกวนของวิทยุชุมชน บวท. ได้รับแจ้งจากนักบิน ในช่วงเดือนมกราคม – กันยายน ๒๕๖๖ มีการแจ้งเตือนการรบกวนความถี่จากนักบิน โดยภาพรวมมีการรบกวน จำนวน ๔๐๙ ครั้ง เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๕ ที่มีจำนวน ๙๐ ครั้ง โดยเพิ่มขึ้นจำนวน ๒๑๘ ครั้ง ซึ่งเป็นผลจากการบินส่งทางอากาศ ทั้งในส่วนของการบินส่งผู้โดยสารและขนส่งสินค้ามีแนวโน้มที่ดี ด้วยปัจจัยหนุนจากภาวะเศรษฐกิจและการค้าโลก ที่ค่อยๆ พื้นตัว รวมทั้งการเปิดพร้อมแคนะระหว่างประเทศ และนโยบายเปิดประเทศของจีนที่ส่งผลให้ปริมาณเที่ยวบิน เพิ่มขึ้นด้วย โดยจากการที่ปริมาณเที่ยวบินในภาพรวมที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้เกิดการรบกวนความถี่พร้อมการแจ้งเตือน มากขึ้นตามลำดับ โดยช่วงไตรมาสที่ ๓ บวท. ตรวจพบความถี่รบกวน จำนวน ๔๕ ครั้ง ซึ่งแจ้ง กสทช. ดำเนินการตรวจสอบพร้อมแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ จะมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องและรายงาน คค. ตามรอบระยะเวลาต่อไป

๒. ปัญหาการจุดบังไฟ/โคมลอยและโคมค้นต่อระบบการเดินอากาศของประเทศไทย

๒.๑ อุปสรรคในการดำเนินการ

การจุดบังไฟ

- มีการจุดบังไฟในพื้นที่ที่ไม่ได้ประกาศในระบบของผู้ทำการในอากาศ (Notice to Airmen: NOTAM)
- มีการจุดบังไฟเกินความสูงที่ได้ประกาศใน NOTAM
- บางครั้งการประกาศ NOTAM สำหรับการจุดบังไฟครอบคลุมระยะเวลาเป็นอุปสรรคต่อการบิน
- มีการจุดบังไฟในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงสูงคือ ในบริเวณสันทางวิ่งขึ้นและแนวร่องสูท่าอากาศยาน สำหรับการขึ้น-ลงของอากาศยาน และบริเวณใกล้เคียงสันทางบินหลักในการเข้า-ออกของอากาศยาน
- ประชาชน/เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ขาดความตระหนักรู้และความเข้าใจ ในผลกระทบของการจุดบังไฟต่อการปฏิบัติการบินและการให้บริการจราจรทางอากาศ
- ขาดการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับประชาชน/ผู้จัดงาน กรณีมีเหตุการณ์ฉุกเฉินในการจุดบังไฟ

โคมลอยและโคมค้น

- มีการปล่อยโคมลอยและโคมค้นในแนวร่องและสันทางขึ้น-ลงของอากาศยาน
- การปล่อยโคมลอยและโคมค้นไม่สามารถควบคุมพื้นที่และทิศทางเพื่อให้คำแนะนำกับนักบินได้ เนื่องจากทิศทางลมในขณะปล่อยโคมลอยและโคมค้น รวมทั้งประชาชนขาดความตระหนักรู้/ ความไม่เข้าใจในผลกระทบจากอันตรายในเรื่องนี้

บวท. ได้นำเสนอแนวทางดำเนินการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ภาครัฐ โดยกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พิจารณาตั้งต่อไปนี้

- (๑) ปรับปรุงกลไกทางกฎหมายให้การนำไปบังคับใช้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยตรวจสอบ ทบทวน ปรับปรุง บูรณาการกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กฎหมายต่าง ๆ มีมาตรฐาน/หลักเกณฑ์ชัดเจน สอดคล้อง เชื่อมโยง และสนับสนุนซึ่งกันและกันในแต่ละภารกิจ ป้องกันความไม่สงบ/บริหารจัดการ ขาดความตระหนักรู้ และความจำเป็นในการตีความ ตั้งแต่การจำแนกประเภทให้บังไฟ/โคมลอยเป็นวัตถุอันตราย และให้ครอบคลุม ขั้นตอนเกี่ยวข้อง ทั้งในด้านการให้การอนุญาต ใช้สัญญาณ/ดินปืน ผลิต จัดซื้อ ครอบครอง และการทำกิจกรรม ตลอดจนมีบุคลากรที่ชัดเจน รวมถึงตอบสนองต่อเจตนาภัยที่ต้องการทำให้กิจการบินของประเทศไทยมีความ ปลอดภัย

(๒) ดำเนินมาตรการป้องกันและควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายจากผู้รับผิดชอบทุกด้านที่เกี่ยวข้องในทุกขั้นตอนอย่างจริงจัง ทั้งในด้านการให้การอนุญาต ใช้วัสดุ/ดินปืน ผลิต จัดซื้อ ครอบครอง และทำกิจกรรม และบังคับใช้กฎหมายทั้งในเชิงปรับปราม เช่น พ.ร.บ. การพนัน พ.ศ. ๒๕๙๘ หรือในเชิงป้องกันและบรรเทา/เยียวยาผลกระทบ/อุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากการจุดบังไฟ/ปล่อยโคมลอย

(๓) ส่งเสริมให้วัฒนธรรมประเพณีบุญบังไฟ และการปล่อยโคมลอย/โคมคบันอยู่คู่กับชุมชนต่อไปอย่างที่เป็นมาตั้งแต่อดีต ภายใต้การกำกับ/ควบคุมให้การจัดกิจกรรมยิงบังไฟและปล่อยโคมลอย/โคมคบันดำเนินไปในพื้นที่และระยะสูงที่กำหนดไว้

(๔) สื่อสารทำความเข้าใจกับประชาชนตระหนักถึงผลกระทบภัยแรงที่จะตามมากหากเกิดอุบัติเหตุ อาศัยความรู้ทางวิชาการและประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมยิงบังไฟและปล่อยโคมลอย/โคมคบัน และตระหนักถึงการที่มีกฎหมาย/บทลงโทษที่เกี่ยวข้องและความสุ่มเสี่ยงในการกระทำการดังกล่าวโดยไม่รู้/ไม่เจตนา และรวมถึงการให้ข้อมูลภาครัฐในการช่วยสืบค้นกรณีฝ่าฝืน

๒.๒ ความคืบหน้าผลการดำเนินการ ปี ๒๕๖๒

ไตรมาสที่ ๑ จนถึงไตรมาสที่ ๔

ปัจจุบัน บันทึกข้อตกลงความร่วมมือเรื่องการป้องกันและลดความเสี่ยงอันตรายต่อการบินและการศึกษา จากการปล่อยโคมลอย/โคมคบันและการจุดบังไฟระหว่าง ๑๐ หน่วยงาน ได้หมดอายุลงเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๒ ซึ่ง บวท. ได้ประสานสอบถามถึงเรื่องดังกล่าวไว้ในเบื้องต้นแล้วนั้น จึงได้เรียนถามแนวทางการดำเนินการต่อเนื่องในเรื่องนี้ไปเมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒ (หนังสือ บวท ๖๖/๒๕๖๒) เช่น จะมีการพิจารณานำเสนอเพื่อทบทวนและจัดทำบันทึกข้อตกลงใหม่หรือไม่อย่างไร ทั้งนี้ เพื่อที่ บวท. จะได้เตรียมการสนับสนุนข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสมต่อไป

อย่างไรก็ตาม บวท. ยังคงหลักการและเป้าหมายสำคัญคือ การส่งเสริมให้งานประเพณีและการประกอบอาชีพสุจริต อยู่คู่กับสังคม และอยู่ร่วมกันได้กับความปลอดภัยในการเดินอากาศ ภายใต้การควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย และการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงภัยอันตรายและผลที่จะตามมา หากเกิดอุบัติเหตุอาชญาณจากปัจจัยอันตรายดังกล่าว

๒.๓ ความคืบหน้าผลการดำเนินการ ปี ๒๕๖๓ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑ จนถึงไตรมาสที่ ๔

บวท. ให้การสนับสนุนภาครัฐตามมาตรการที่ภาครัฐกำหนด และการรายงานสถิติของบังไฟ โคมลอย และโคมคบันต่อภาครัฐเป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อใช้บริหารจัดการในภาพรวมของประเทศไทย

๒.๔ ความคืบหน้าผลการดำเนินการ ปี ๒๕๖๔ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑ จนถึงไตรมาส ๔

การดำเนินการของ บวท. จากการรายงานสถิติบังไฟ โคมลอยและโคมคบันต่อภาครัฐเป็นประจำทุกไตรมาส ในช่วงปีที่ผ่านมาพบว่า

- สถิติจากการจุดบังไฟ โดยภาพรวมทั่วประเทศ (ทั้งส่วนกลางและภูมิภาค) มีจำนวน ๒๗ ลูก ซึ่งลดลงเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ที่มีจำนวน ๓๕ ลูก อาจเกิดจากสถานการณ์ COVID-19 ทำให้การจัดประเพณีบุญบังไฟลดลง

- สกิติการปล่อยโคมลอยและโคมคบัน โดยภาคร่วมทั่วประเทศ (ห้องส่วนกลางและภูมิภาค) มีจำนวน ๒๘ ลูก ซึ่งลดลงเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๓ ที่มีจำนวน ๓๐๗ ลูก อาจเกิดจากสถานการณ์ COVID-19 ทำให้การจัดประเพณีการปล่อยโคมลอยและโคมคบันลดลง

แต่อย่างไรก็ตาม บวท. ยังคงติดตาม ผลักดันเพื่อให้เกิดความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบิน เพื่อหาแนวทางดำเนินการลดความเสี่ยงจากปัจจัยอันตรายทางการบิน และการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเมื่อสถานการณ์ COVID-19 ดีขึ้น และมีการเปิดประเทศ จะทำให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว ทั้งประชาชนในประเทศไทยและต่างประเทศมายังประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นประเพณีข้างต้น ย่อมกลับมา มีแนวโน้มมากขึ้นในอนาคต

๒.๕ ความคืบหน้าผลการดำเนินการ ปี ๒๕๖๔ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑ จนถึงไตรมาส ๔

ปัจจุบัน บวท. ยังให้ความสำคัญในการติดตาม ตรวจสอบและผลักดันเพื่อให้เกิดความร่วมมือของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการบิน เพื่อหาแนวทางดำเนินการลดความเสี่ยงจากปัจจัยอันตรายทางการบิน และการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง ไม่ว่าจะเป็นงานประเพณีที่สืบทอดกันมา โดยยังอยู่ภายใต้การควบคุมการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมาย และการสร้างการรับรู้ความเข้าใจถึงอันตรายและผลที่จะตามมา และในช่วงปีที่ผ่านมา เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔ กรุงเทพมหานคร ได้มีการออกประกาศแจ้งเตือนเรื่องมาตรการป้องกันอันตรายจากการจุดและปล่อยบั้งไฟ พลุ ตะไส้ โคมลอย โคมไฟ โคมคบันหรือวัตถุอื่นใดที่คล้ายคลึงกัน ในช่วงเทศกาลลอยกระทง ๒๕๖๔ และในปี ๒๕๖๕ จากสกิติการรายงานการพบเห็นการจุดบั้งไฟ/การปล่อยโคมลอยและโคมคบัน ในพื้นที่ที่ไม่ได้แจ้งออกประกาศ NOTAM ในช่วงเดือนมกราคม – ธันวาคม ๒๕๖๕ พบรับบั้งไฟ จำนวน ๓๑ ลูก โคมลอยและโคมคบัน จำนวน ๓๙ ลูก เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๔ มีจำนวน ๑๑ ลูก และโคมลอยและโคมคบัน มีจำนวน ๒๒ ลูก ตามลำดับ จึงเห็นว่าในปี ๒๕๖๕ (ไตรมาสที่ ๑-๔) มีปริมาณเพิ่มขึ้นพอสมควร เนื่องจากการเปิดประเทศ ทำให้เกิดกิจกรรมตั้งกล่าวเพื่อสนับสนุนการเดินทางท่องเที่ยวทั้งประชาชนในประเทศไทยและต่างประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่ง บวท. จะมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อรายงาน คค. ต่อไป

๒.๖ ความคืบหน้าผลการดำเนินการ ปี ๒๕๖๖ (ปีปฏิทิน)

ไตรมาสที่ ๑

โดยภาคร่วมการดำเนินงานของ บวท. ในส่วนของมาตรการต่าง ๆ ยังคงข้อมูลเดิมตามผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๖๕ สำหรับในช่วงเดือนมกราคม – มีนาคม ๒๕๖๖ ไม่มีการออกประกาศ NOTAM จากการจุดบั้งไฟ/การปล่อยโคมลอยและโคมคบัน แต่มีการรายงานการพบเห็นการจุดบั้งไฟ/การปล่อยโคมลอยและโคมคบัน ในพื้นที่ที่ไม่ได้แจ้งออกประกาศ NOTAM โดยพบรับบั้งไฟ จำนวน ๑ ลูก โคมลอยและโคมคบัน จำนวน ๑๒ ลูก เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๕ ไม่มีการพบบั้งไฟ พบรับบั้งไฟ จำนวน ๓ ลูก ซึ่ง บวท. จะมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อรายงาน คค. ต่อไป

ไตรมาสที่ ๒

โดยภาพรวมการดำเนินงานของ บวท. ในส่วนของมาตรการต่าง ๆ ยังคงข้อมูลเดิมตามผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๔ สำหรับในช่วงเดือนเมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๖

รายงานการออกประกาศ NOTAM ดังนี้

- การจุดบังไฟ จำนวน ๑,๒๓๐ NOTAM
- การปล่อยโคมลอยโคมคัน จำนวน ๑ NOTAM

รายงานการพบเห็นการจุดบังไฟ/การปล่อยโคมลอยและโคมคัน ดังนี้

- รายงานพบเห็นบังไฟ จำนวน ๑๗ ลูก (จำนวนสะสมเดือนมกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๖ มีการรายงานพบเห็นบังไฟ จำนวน ๑๙ ลูก) เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๔ พบเห็นบังไฟ จำนวน ๑๗ ลูก
- ไม่มีการรายงานพบเห็นโคมลอยและโคมคัน (จำนวนสะสมเดือนมกราคม-มิถุนายน ๒๕๖๖ มีการรายงานพบเห็นโคมลอยและโคมคัน จำนวน ๑๒ ลูก) เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๔ พบเห็นโคมลอยและโคมคัน จำนวน ๔ ลูก

ซึ่ง บวท. จะมีการติดตามผลอย่างต่อเนื่องเพื่อรายงาน คค. ต่อไป

ไตรมาสที่ ๓

โดยภาพรวมการดำเนินงานของ บวท. ในส่วนของมาตรการต่าง ๆ ยังคงข้อมูลเดิมตามผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๔ สำหรับในช่วงเดือนกรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๖

รายงานการออกประกาศ NOTAM* ดังนี้

- การจุดบังไฟ จำนวน ๑๙ NOTAM (สถิติรายงานการออกประกาศ NOTAM สะสมเดือนมกราคม – กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๑,๒๔๘ NOTAM)
- การปล่อยโคมลอยโคมคัน จำนวน ๑ NOTAM (สถิติรายงานการออกประกาศ NOTAM สะสมเดือนมกราคม – กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๒ NOTAM)

รายงานการพบเห็นการจุดบังไฟ/การปล่อยโคมลอยและโคมคันที่ออกหน้าประกาศ NOTAM ดังนี้

- รายงานพบเห็นบังไฟ จำนวน ๒๓ ลูก เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๔ พบเห็นบังไฟ จำนวน ๑๗ ลูก (สถิติรายงานการพบเห็นบังไฟสะสมเดือนมกราคม-กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๔๑ ลูก)
- ไม่มีรายงานพบเห็นโคมลอยและโคมคัน รวมถึงเมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันในปี ๒๕๖๔ (สถิติรายงานการพบเห็นโคมลอยและโคมคันสะสมเดือนมกราคม – กันยายน ๒๕๖๖ จำนวน ๑๒ ลูก)

หมายเหตุ: *ไม่มีการระบุจำนวนบังไฟ โคมลอยและโคมคันในประกาศ NOTAM

๓. สถิติวิทยุชุมชนรบกวนการบินและสถิติการจุดบังไฟ โคมลอยและโคมคัน ไตรมาสที่ ๓ เดือนกรกฎาคม-กันยายน ๒๕๖๖ (ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒)